	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже	беті. 1 из 9

 БЕКІТЕМІ
 Шымкент университетінің
 ректоры, д.ғ.д., профессор
 Н.А.Сейтқұлов
 2023ж.

САПА МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

ДУАЛЬДЫ ОҚЫТУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ТУРАЛЫ

ЕРЕЖЕ

СМЖ ШУ УЕ 01-37-2023

Қызметі	Қолы	Аты-жөні
Келісілді:		
Академиялық мәселелер және стратегиялық даму жөніндегі проректор		Керімбекова А.А.
Стратегиялық даму және ішкі сапаны қамтамасыз ету департаментінің басшысы		Айдарова А.А.
Заң қызметінің басшысы		Асилханов Н.С

қызметі	қолы	А.Ж.Т.
Әзірлеген:		
Академиялық мәселелер жөніндегі департаментінің басшысы		Мамбетова Л.М.

Құжаттың жарамдылық мерзімі: « <u>27</u> » <u>10</u> 20 <u>23</u> ж. « <u>27</u> » <u>10</u> 20 <u>26</u> ж. дейін ұзартылды: « <u> </u> » <u> </u> 20 <u> </u> г.	Енгізілді: № <u>26-24</u> бұйрық Енгізілген күні: « <u>27</u> » <u>10</u> 20 <u>23</u> ж.	СМЖ ШУ УЕ 01-37-2023 Басылым 2 Тіркеу № <u>37</u> Кошірме № <u>1</u>
---	--	---

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже	беті. 2 из 9

Мазмұны

1. Қолдану саласы	3
2. Сілтемелік құжаттар	3
3. Атаулар, анықтамалар мен қысқартулар	3
4. Процедураның сипаттамасы	4
4.1 Дуальды оқытуды ұйымдастыру тәртібі	4
4.2 Дуальды оқытуды ұйымдастыру процесіне қатысушылардың функциялары	5
4.2.1 Шымкент университеті	5
4.2.2 Кәсіпорын (ұйым)	5
4.2.3 Білім алушы	6
4.2.4 Тәлімгер	6
5. А қосымшасы Танысу парағы	8
6. Б қосымшасы Өзгерістерді тіркеу парағы	9

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже	беті. 3 из 9

1. ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

1.1 Осы Ереже Шымкент Университетінде дуальды оқытудың ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

1.2 Ереже - Шымкент университетінің Академиялық саясатын және сапаны ішкі қамсыздандыру жүйесін қалыптастыратын нормативтік құжат, барлық құрылымдық бөлімдер Ереже талаптарын орындауы міндетті.

2 СІЛТЕМЕЛІК ҚҰЖАТТАР

2.1 Дуальды оқытуды ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 21 қаңтардағы № 50 бұйрығы. (**өзгерістер мен толықтырулар 29.05.2024 № 128 бұйрығы**)

2.2 Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы. (**өзгерістер мен толықтырулар 29.04.2024 № 203**)

2.3 Университеттің Академиялық саясаты;

3 АТАУЛАР, АНЫҚТАМАЛАР ЖӘНЕ ҚЫСҚАРТУЛАР

ШУ - Шымкент университеті

1) Осы дуальды оқытуды ұйымдастыру қағидалары (бұдан әрі – Қағида) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне, "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 102) тармақшасына сәйкес әзірленді және дуальды оқытудың ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

Осы Қағида меншік нысанына және ведомстволық бағыныстылығына қарамастан техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің білім беретін бағдарламаларын іске асыратын оқу орындарына, дуальды оқытуға қатысатын оқу орталықтарына, кәсіпорындарға (ұйымдарға) таратылады."

2) білім алушы – техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымындағы білім алушы адам;

3) дуальды оқыту – кәсіпорынның (ұйымның), оқу орнының және білім алушының тең жауапкершілігі кезінде білім беру ұйымындағы оқытуды білім алушыларға жұмыс орындарын ұсынып және өтемақы төлемін төлей отырып, кәсіпорындағы (ұйымдағы) өндірістік оқыту мен кәсіптік практиканың міндетті кезеңдерімен ұштастыратын кадрлар даярлау нысаны;

4) дуальды оқыту туралы шарт – өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өту шарттары мен тәртібін регламенттейтін, білім алушы, өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өту үшін жұмыс орнын ұсынатын кәсіпорын (ұйым) және оқу орны арасындағы жазбаша келісім;

5) өндірістік оқыту – білім беру ұйымдарының және (немесе) кәсіпорындардың (ұйымдардың) базасында білім алушылардың теориялық білім алуына, практикалық машықтануына бағытталған оқыту;

6) тәлімгер – кәсіпорынның (ұйымның) өндіріс немесе қызметтер көрсету саласы технологияларын меңгерген, өндірістік оқыту мен кәсіптік практикаға басшылықты жүзеге асыратын білікті жұмыскері;

7) Дуальды оқытудың қатысушылары:

- меншік нысанына қарамастан техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқу орындары;

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже	беті. 4 из 9

- меншік нысанына қарамастан кәсіпорындар (ұйымдар);
- білім алушы – студент (тағылымдамашы), тыңдаушы.

7) Дуальды оқытудың міндетті компоненттері:

- дуальды оқыту туралы шарт;
- кәсіпорынмен (ұйыммен) келісілген дуальды оқытудың жұмыс оқу жоспары;
- өндірістік оқытуды және кәсіптік практиканы іске асыру үшін жабдықталған оқу, жұмыс орындары және/немесе кәсіпорындардағы (ұйымдардағы) оқу-өндірістік орталық немесе өндірістік оқытуды іске асыру үшін оқу-өндірістік шеберханалар, зертханалар, колледждердегі оқу полигондары техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқу орындарында;
- кәсіпорындарда (ұйымдарда) өндірістік оқытудың және кәсіптік практиканың білікті тәлімгерлері болып табылады.

4. ПРОЦЕДУРАНЫҢ СИПАТТАМАСЫ

4.1 Дуальды оқытуды ұйымдастыру тәртібі

4.1.1 Дуальды оқыту туралы шартқа сәйкес жүзеге асырылады.

4.1.2 Дуальды оқытуға арналған іріктеу:

- кәсіпорын (ұйым) өткізетін кадрларды даярлаудың дуальды бойынша білім алуға ниет білдірген білім алушылармен әңгімелесу нәтижелері бойынша
- еркін нысандағы азаматтардың өтініші бойынша жүргізіледі.

4.1.3 Оқу процесін ұйымдастыру білім беру бағдарламалары мен жалпы білім беретін пәндер циклінің немесе модулінің үлгілік оқу бағдарламалары негізінде әзірленген оқу жұмыс жоспарларына және оқу жұмыс бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

4.1.4 Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарындағы оқу процесі білім беру ұйымдарындағы теориялық оқытуды, сондай-ақ оқу-өндірістік шеберханаларда, оқу шаруашылықтары мен оқу полигондарында - өндірістік оқыту шеберінің, практика жетекшісінің басшылығымен, кәсіпорындар (ұйымдар) базасында тәлімгердің, өндірістік оқыту шеберінің, практика жетекшісінің басшылығымен орындалатын өндірістік оқыту мен кәсіптік практиканы қамтиды.

4.1.5 Өндірістік оқыту мен кәсіптік практиканың нысаны, мазмұны және көлемі тиісті мамандық пен біліктілік бойынша қолданыстағы білім беру бағдарламаларының негізінде айқындалады.

4.1.6 Оқу процесінің кестесін университет бекітеді және кәсіпорынмен (ұйыммен) келісіледі.

4.1.7 Өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өту кезеңінде білім алушыға Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес кәсіпорынның еңбек тәртібі қағидасы қолданылады.

4.1.8 Білім алушы өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өту уақытында білім алушының еңбек өтіліне есептелетін белгілі бір функционалдық міндеттерді орындайды және осы уақыт ішінде Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінің 119-бабына сәйкес өтемақы төлемі жүргізілуі мүмкін.

Дуальды оқыту туралы шарт білім алушының еңбек қызметін растайтын құжат болып табылады.

Өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өтетін адамдарға еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптар қолданылады.

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже	беті. 5 из 9

4.1.9 Дуалды оқыту элементтерімен оқу процесін жоспарлау дуалды оқытудың ұйымдастыру қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

4.1.10 Оқытушы кәсіпорынмен бірлескен қызмет - жоспары жасалады.

4.1.11 Білім алушыларды оқыту үшін өндірістегі мамандарға (тәлімгерлерге) еңбекақы төлеуді университет белгіленген нормалар бойынша жүргізеді.

4.1.12 Кәсіпорын қызметкерлерін дәріс оқуға немесе университетте басқа сабақ түрлерін өткізуге тартқан жағдайда, жұмыс істеген сағаттардың нақты саны үшін ақы төленеді.

4.2 Дуальды оқытуды ұйымдастыру процесіне қатысушылардың функциялары

4.2.1. Шымкент университеті :

- оқу процесіне қажетті жағдайлар туғызады;
- кәсіпорынмен (ұйыммен) дуальды оқыту бойынша оқу жұмыс жоспарларын және оқу жұмыс бағдарламаларды келіседі;
- кәсіпорынның (ұйымның) талаптарын ескере отырып, дуальды оқыту бойынша білім беру бағдарламаларын іске асырады;
- кәсіпорында (ұйымда) білім алушылардың өндірістік оқытудан және кәсіптік практикадан өтуіне бақылау жүргізеді;
- оқу орнында аралық және қорытынды аттестаттауды өткізеді және біліктілік емтиханына қатысады;
- кәсіпорынмен (ұйыммен) келісім бойынша педагогтерді тағылымдамадан өтуге жібереді;
- дуальды оқыту бойынша білім алған және өз біліктілігін растаған түлектерді жұмысқа орналастыруға көмек көрсетеді;
- дуальды оқыту туралы үш жақты шарттар жасасады;
- кәсіпорын (ұйым) базасында білім алушының өндірістік оқуын және кәсіптік практикасын ұйымдастыру кестесін бекітеді;
- кәсіпорын (ұйым) базасында өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өту кезеңінде білім алушыға ұйымдастыруды және бақылауды жүзеге асыратын практика жетекшісін немесе өндірістік оқыту шеберін тағайындайды;
- оқу процесінің кестесіне сәйкес кәсіпорын (ұйым) базасында өндірістік оқыту және кәсіптік практика бағдарламаларын орындау бойынша тәлімгер қол қойған білім алушының есебін қабылдайды.

4.2.2. Кәсіпорын (ұйым):

- Қазақстан Республикасының білім туралы заңнамасына сәйкес кәсіптік практикадан, сондай-ақ өндірістік оқытудан өту үшін орындар ұсынады, қауіпсіз жағдайлар жасайды және шарттарда көзделген міндеттерді орындайды;
- оқу орнын жақсарту бойынша ұсынымдарды енгізу мақсатында оқу орнының материалдық-техникалық базасымен танысады;
- оқу орнының материалдық-техникалық базасын нығайтуға жәрдемдеседі;
- дуальды оқыту бойынша кәсіпорында (ұйымда) оқу, жұмыс орындары туралы өңірлік кәсіпкерлер палатасына өтінімдер береді;
- оқу орындарының оқу жұмыс жоспарлары мен оқу жұмыс бағдарламаларын, сондай-ақ оқу-әдістемелік кешендерді әзірлеуге қатысады;
- білім беру бағдарламаларына сәйкес кәсіпорында (ұйымда) өндірістік оқыту мен кәсіптік практиканы өткізуді ұйымдастыруды келісімге сәйкес қамтамасыз етеді;

	Шымкент университети	
	Сапа менеджмент жүйесі Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже	беті. 6 из 9

- білім алушыны кәсіпорынның (ұйымның) нұсқаулықтарына, оқу үшін қажетті құралдарға сәйкес жеке қорғаныс заттарымен қамтамасыз етеді;
- дуальды оқыту туралы шарт негізінде кәсіпорын (ұйым) өндірістік оқыту мен кәсіптік практикаға басшылықты жүзеге асыру үшін білім алушыға тәлімгерді береді;
- аталған саланы реттейтін жұмыс шарттарымен, нормативтік құқықтық актілермен, қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарымен таныстырады;
- еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі бойынша заңнамада және кәсіпорында (ұйымда) жергілікті құжаттар да көзделген барлық нұсқамалықтардың түрлерін жүргізеді;
- білім алушының аралық және қорытынды аттестаттауына қатысады;
- дуальды оқыту бойынша оқуға ниет білдірген талапкерлермен әңгімелесу жүргізеді;
- дуальды оқыту туралы үш жақты шарттар жасасады;
- дуальды оқыту туралы шартқа сәйкес білім алушының кәсіпорын (ұйым) базасында өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өтуді растайды.

4.2.3 Білім алушы:

- аталған саланы реттейтін жұмыс шарттарымен, нормативтік құқықтық актілермен, қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарымен танысады;
- оқу және өндірістік тәртіпті, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша талаптарды сақтайды;
- оқу жоспарымен белгіленген көлемде толық оқу курсынан өтеді;
- өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өту туралы күнделік жүргізуді, жасалған жұмыс туралы тәлімгерге есеп ұсынады;
- аралық аттесттаудан және дуальды оқыту аяқталғаннан кейін қорытынды аттестаттаудан өтеді.

4.3.4 Тәлімгер:

- кәсіпорынның (ұйымның) тікелей басшысының келісімімен өзінің қамқорлығындағы адамды қосымша оқыту үшін кәсіпорынның басқа мамандарын тартады;
- білім алушыдан өндірістік қызметке байланысты мәселелер бойынша нұсқаулардың орындалуын талап етеді;
- өзінің қамқорлығындағы білім алушыға қолайлы еңбек қызметі үшін жағдайлар жасау туралы басшылық алдында өтініш жасайды;
- білім алушыдан ауызша және жазбаша нысанда жұмыс есептерін талап етеді;
- білім алушының өндірістік және қоғамдық қызметіне байланысты мәселелерді талқылауға қатысуға, кәсіпорынның (ұйымның) оны көтермелеу немесе тәртіптік жазалау шараларын қолдану туралы тікелей басшыға ұсыныстар енгізеді;
- білім алушыға өндірістік қызметпен, корпоративтік мәдениетпен танысуға және кейіннен кәсіби дамуына, оның жұмыс орнында кәсіби қызметті бекітуге жәрдемдеседі;
- білім алушыны практикалық тәсілдерге және лауазымдық міндеттер мен тапсырмаларды сапалы орындау әдістеріне оқытады;
- кәсіпорынмен (ұйыммен) келісілген оқу жұмыс жоспарлары мен оқу жұмыс бағдарламаларына сәйкес білім алушыны оқытуды жүзеге асырады;
- білім алушыға берілген тапсырмалардың орындалуын бақылайды;
- білім алушы жіберген қателіктерді анықтауға және бірлесіп жоюға, бар кемшіліктерді жеңуге көмек көрсетеді;

	Шымкент университети	
	Сапа менеджмент жүйесі Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже	беті. 7 из 9

- білім алушының бойында өзінің кәсіби міндеттерін орындауға жауапты қарауға, сондай-ақ жұмыстағы әріптестеріне дұрыс қарым-қатынасты қалыптастырады;
- еңбек етушілерге, олардың еңбегіне және еңбек нәтижелеріне, сондай-ақ қатар жеке еңбекке деген жауапты қатынасты құрметтеуге тәрбиелейді;
- білім алушыға пікір жазады;
- педагогикалық технологиялар саласында өз біліктілік деңгейін көтереді;
- дуальды оқыту туралы шарты шеңберінде өндірістік оқыту мен кәсіптік практикадан өту кезеңінде білім алушының міндеттемелерінің орындалуын растайды.

	Шымкент университети	
	Сапа менеджмент жүйесі Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже	беті. 8 из 9

**А қосымшасы
(міндетті)**

Танысу парағы

Лауазымы	Т.А.Ж.	Күні	Қолы

Ф 4.01.06

**Б қосымшасы
 (міндетті)**

Өзгерістерді тіркеу парағы

№	Өзгеріс туралы хабарлама №	Өзгерісті бекіту күні	Құжатқа өзгерісті енгізген		
			Өзгерісті енгізуді жүзеге асырушының аты-жөні	Қолы	Күні